

**BAŞKENT
ÜNİVERSİTESİ**

GENEL POLİTİKA DOKÜMANI

BÜGEP 14

[RÜŞVET VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE]

Giriş

Başkent Üniversitesi Stratejik Planı çerçevesinde politika dokümanları üretilmiştir. Politika dokümanlarının amacı stratejik planın hayata geçirilmesinde üniversite genelinde ana süreçlerinin uygulanmasını yöneten "kuralları" tanımlamaktır.

Başkent Üniversitesi Genel Politikalarının (BÜGEP) yanında birimler kendi faaliyetlerinde gerekli görmeleri durumunda birim politikaları belirleyebilirler. Birim politikaları genel politika kurallarına aykırı olamaz. Birim eylemleri genel politikalara ve varsa birim politikalarına uygun geliştirilir. Bu çerçevede tanımlanmış birim eylemleri Strasis yazılımı ile takip edilir ve ölçülür.

Başkent Üniversitesi genel politikaları ilgili birimler sorumluluğunda uygulanır, kontrol edilir ve yeni araçlar ortaya çıktıkça, yeni süreçler tasarlandığında ve bir alanla ilişkili riskler iç ve dış çevresel değişikliklere tepki olarak değıştikçe zamanla geliştirilir.

BÜGEP Dokümanları ilgili tüm birimlerimizi kapsar. Üniversitemizin ana süreçlerinin uygulanması sırasında uyulması gereken kuralları ifade eder. Her BÜGEP için sorumluluklar tanımlanmıştır. BÜGEP sorumlu birimlerinde politika uzmanları bulunur. Uygulama sırasında oluşan belirsizlik ve geri besleme bilgileri için politika uzmanlarına her an ulaşılabilir.

Politika sorumlusu birimler, genel politika ve süreçlerin zamanında gözden geçirilmesi, güncellenmesi ve yayımını gerçekleştirir ve ilgili Rektör Yardımcısına karşı sorumludur. Üniversite genelinde eylemlerin BÜGEP’lerde belirtilen esaslara uygun yürütülmesi birimlerin ilgili sorumluları tarafından sağlanır. Birimlerde BÜGEP sorumluları, genel politika sorumlu birimlerindeki politika uzmanları ile koordineli çalışırlar.

Yeni politikalar ve süreçler geliştirirken ya da mevcut politikalar ve süreçler güncellenirken, politika sorumluları iç ve dış paydaşları belirler ve görüşlerini alırlar. Uygulama sırasında gerekli olan eğitim tasarımları ve uygulamaları ilgili birimlerle koordine edilerek politika sorumluları tarafından verilir.

Bu genel politika belgesinin üniversitemize faydalı olması dileğiyle ...

Prof. Dr. Hakan ÖZKARDEŞ
Rektör

İçindekiler

Giriş	1
Amaç	3
Çerçeve.....	3
Sorumluluklar:.....	5
Kurallar.....	5
İlgili Mevzuat/ Dokümanlar:	7

Amaç

Başkent Üniversitesi Stratejik Planı, kurumsal yönetimde katılımcı, şeffaf, dinamik ve esnek bir yapıyı esas almakta; Yönetim Genel Politikası ise yönetişimin özünde açıklık, şeffaflık, adillik, hesap verebilirlik ve yaygın sorumluluk üstlenme anlayışının bulunması gerektiğini vurgulamaktadır. Ayrıca stratejik planda, Üniversite kurum ve kuruluşlarında “hesap verme anlayışının her zaman öncelikli” olduğu ifade edilmektedir. Bu çerçevede rüşvet ve yolsuzlukla mücadele, yalnızca bir hukuka uyum başlığı değil, kurumsal yönetim kalitesinin, etik güvenilirliğin ve stratejik planın uygulanabilirliğinin temel koşullarından biridir.

Bu politika belgesi; Üniversitenin akademik, idari, mali, satınalma, yatırım, insan kaynakları, araştırma, proje, bağış, sponsorluk, iş birliği, lisanslama, izin-onay ve benzeri tüm süreçlerinde rüşvet, irtikâp, çıkar çatışması, görevin kötüye kullanılması, usulsüz menfaat sağlama, kayırmacılık, kayıt dışı işlem, belge veya bilgi manipülasyonu ve diğer yolsuzluk risklerini önlemeye yönelik kurumsal esasları tanımlar.

Bu dokümanın amacı, Başkent Üniversitesi stratejik planının hayata geçirilmesinde üniversite genelindeki etik yönetim, dürüstlük, şeffaflık ve hesap verebilirlik esaslarını güçlendiren rüşvet ve yolsuzlukla mücadele kurallarını tanımlamaktır. Yönetim politika belgesindeki yapı ile uyumlu olarak bu belge de üniversite genelindeki bir ana sürecin nasıl yürütüleceğini belirleyen genel politika metnidir ve tüm akademik-idari birimleri kapsar. Bu politika ile;

- Rüşvet ve yolsuzluk risklerinin önlenmesi,
- Etik dışı menfaat ilişkilerinin engellenmesi,
- Karar süreçlerinde tarafsızlık ve nesnellüğün korunması,
- Mali ve idari işlemlerde açıklık, izlenebilirlik ve kayıt düzeninin güçlendirilmesi,
- Çıkar çatışmalarının erken tespiti ve yönetimi,
- Bildirim, inceleme ve yaptırım süreçlerinin belirginleştirilmesi,
- Çalışanlar, öğrenciler ve dış paydaşlar nezdinde kurumsal güvenin korunması,
- Üniversitenin stratejik planındaki yönetişim ve kalite anlayışının uygulamaya dönüştürülmesi

hedeflenmektedir. Bu politika, tüm akademik ve idari birimlerin eylemlerini kapsar.

Çerçeve

Başkent Üniversitesi, rüşvet ve yolsuzlukla mücadeleyi; yalnızca mevzuata uyum yükümlülüğü olarak değil, kurumsal dürüstlüğün, bilimsel güvenilirliğin, adil yönetimin ve toplumsal itibarı korumanın temel unsuru olarak kabul eder. Yönetim Genel Politikasında yönetişimin özünde açıklık, şeffaflık, adillik, hesap verebilirlik ve yaygın sorumluluk üstlenme anlayışının bulunması gerektiği açıkça belirtilmiştir. Bu nedenle Üniversitenin tüm karar, kaynak tahsisi, proje, iş birliği, atama, satınalma, kabul, değerlendirme ve onay süreçleri bu ilkelere uygun yürütülmelidir.

Bu politika, stratejik plandaki temel yaklaşım ve değerlerle uyumludur. Stratejik planda Üniversitenin kalite anlayışı, topluma fayda sağlayacak bilimsel üretim, nesnellik, sürekli iyileştirme ve paydaşlarla ortak takım ruhu öne çıkarılmıştır. Rüşvet ve yolsuzlukla mücadele politikası, bu değerlerin

yönetmel süreçlerde bozulmadan uygulanabilmesi için koruyucu kurumsal çerçeveyi oluşturur. Bu politika stratejik planda yer alan;

Bu politika belgesi, stratejik planda ayrı bir “rüşvet ve yolsuzlukla mücadele” amacı tanımlanmadığı için, planla ilişkisini **dolaylı fakat güçlü bir yönetmel altyapı ilişkisi** üzerinden kurar. Yani bu belge yeni bir amaç üretmez; mevcut stratejik amaçların güvenilir, adil, şeffaf ve hesap verebilir süreçlerle uygulanmasını sağlayan koruyucu kurallar bütünü oluşturur. Bu çerçevede aşağıdaki stratejik amaçlar ile doğrudan ilişkilidir:

6. Üniversite-Sanayi-Kamu İş Birliklerine Yönelik Bilimsel Projeleri Geliştirmek: Bu amaç, üniversite-sanayi-kamu iş birlikleri kapsamında geliştirilen eğitim, danışmanlık ve toplumsal hizmet projelerine dayanmaktadır. Böyle iş birliklerinde çıkar çatışması, kayırmacılık, usulsüz menfaat ve ilişki temelli karar riski artabileceği için rüşvet ve yolsuzlukla mücadele politikası bu amacın güvenilir biçimde yürütülmesi için gereklidir. Başka bir ifadeyle belge, iş birliği kapasitesini sınırlamaz; tersine, iş birliklerinin kurumsal güven ve etik meşruiyet temelinde çoğalmasını sağlar.

8. Öğrenmede Esneklik ve Yaşam Boyu Sertifika Eğitimlerinin Artırılması: Bu amaç altında toplantılar, uluslararası etkileşim, konuşmacı/araştırmacı davetleri ve kamu-özel sektör sorunlarına dönük ders tasarımları vurgulanmaktadır. Bu tür açık ve dış paydaşlı süreçlerde davet, seçim, destek ve kaynak kullanımı kararlarının nesnel ölçütlere dayalı olması gerekir; aksi durumda kurumsal güven zedelenir. Rüşvet ve yolsuzlukla mücadele politikası, bu alanlarda ölçüt temelli ve kayda dayalı karar kültürü oluşturarak bu amacı destekler.

10. Üniversite Yetkinliklerini Dijital Platforma Taşıyarak Sürekli Öğrenen Kurum Olma Niteliklerini Geliştirmek: Stratejik plan bu amaç altında sanal dersler, dijital materyal, açık arşiv ve açık bilim uygulamaları kapasitesini öne çıkarmaktadır. Rüşvet ve yolsuzlukla mücadele politikası, kayıtların dijitalleşmesini, işlem izlenebilirliğini, karar gerekçelerinin belgelenmesini ve veri temelli kontrol kültürünü desteklediği için bu amaca doğrudan yönetmel katkı verir. Ayrıca Yönetim Genel Politikasındaki öğrenen örgüt anlayışı gereği, tespit edilen etik risklerin kurumsal öğrenmeye dönüştürülmesi de bu bağlantıyı güçlendirir.

12. Ulusal/ Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları ile Uluslararası Projeler Geliştirmek: Stratejik planda bu amaç, toplumun gereksinimlerinin karşılanması ve yaşam kalitesinin artırılması için topluma açık konferans, seminer ve kültürel faaliyetlerin artırılmasını öngörmektedir. Üniversitenin toplum ve sivil toplumla kurduğu ilişkilerin etik, şeffaf ve hesap verebilir biçimde yürütülmesi; bağış, ortaklık, etkinlik ve destek süreçlerinde güven oluşturan temel zemindir.

14. Teknolojik Değişim ve Dijital Dönüşüm Konusunda Topluma Hizmet Sunmak: Bu amaç, toplumun işgücü niteliklerinin geliştirilmesine katkı sağlayacak sertifika programları ve dijital dönüşüm desteği üretmeyi içermektedir. Rüşvet ve yolsuzlukla mücadele politikası; sertifika, hizmet, danışmanlık ve dijital erişim süreçlerinde adil işlem, tarafsız değerlendirme, kayıt düzeni ve kurumsal güven sağlayarak bu amacın niteliğini korur. Topluma hizmet sunan bir üniversitenin önce kendi yönetmel süreçlerinde dürüstlük ve hesap verebilirlik üretmesi, bu amacın inandırıcılığı bakımından belirleyicidir.

Başkent Üniversitesi Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası aşağıdaki temel ilkelere dayanır:

- 1. Sıfır tolerans:** Üniversite, rüşvet ve yolsuzluğun her türüne karşı sıfır tolerans yaklaşımını benimser.
- 2. Hukuka ve iç düzenlemelere uygunluk:** Tüm işlemler yürürlükteki mevzuata ve kurumsal düzenlemelere uygun yürütülür.
- 3. Açıklık ve şeffaflık:** Karar gerekçeleri, işlem kayıtları ve denetime açık süreçler esastır.
- 4. Nesnellik ve tarafsızlık:** Kararlar kişisel ilişki, baskı, menfaat veya ayrıcalıkla değil; ölçülebilir ve savunulabilir gerekçelerle alınır.
- 5. Hesap verebilirlik:** Yetki kullanan her kişi ve birim, işlem ve kararlarının açıklanabilirliğinden sorumludur.
- 6. Önleme ve risk temelli yaklaşım:** Yalnızca ihlal sonrası tepki değil, risk alanlarını önceden tanımlayan önleyici sistemler esastır.
- 7. Bildirim ve koruma:** İyi niyetli bildirimlerin yapılabilmesi ve uygun biçimde incelenmesi desteklenir; bildirim yapan kişilerin misillemeye uğramaması gözetilir.
- 8. Sürekli iyileştirme:** Uygulama sonuçları düzenli değerlendirilir; riskler, açıklar ve zayıf alanlar doğrultusunda sistem geliştirilir.

Sorumluluklar:

Yönetim politika belgesinde genel politikanın oluşturulması, uygulanması, STRASİS üzerindeki eylemlerin uygunluğunun denetlenmesi ve sonuçların yıllık olarak izlenmesi Rektörlük, Yönetim Kurulu ve ilgili Rektör Yardımcılığı koordinasyonunda tanımlanmıştır. Bu belge de aynı yönetsel mantığı izler. Bu kapsamda:

Genel Sekreterlik ve ilgili idari birimler: İdari, mali, satınalma, insan kaynakları ve sözleşme süreçlerinde politika kurallarının uygulanmasını koordine eder.

İç kontrol / denetim / kalite / hukuk / etik işlevini yürüten birimler: Risk alanlarını belirler, ihbar ve bildirim mekanizmalarının işleyişini destekler, inceleme ve iyileştirme süreçlerine katkı verir.

Akademik ve idari birim yöneticileri: Kendi sorumluluk alanlarında yetki kullanımının mevzuata, etik ilkelere ve bu politikaya uygun yürütülmesini sağlamakla yükümlüdür.

Tüm çalışanlar: Rüşvet ve yolsuzlukla mücadele ilkesine uygun davranmak, çıkar çatışmalarını bildirmek, usulsüz baskı veya menfaat taleplerini reddetmek ve şüpheli durumları kurumsal usullere göre bildirmekle sorumludur.

Öğrenciler ve dış paydaşlar: Üniversite ile etkileşimlerinde dürüstlük ve şeffaflık ilkelerine uygun davranmakla yükümlüdür.

Bu politikanın mantığı Yönetim Genel Politikasındaki yapıyla uyumludur.

Kurallar

- Başkent Üniversitesinde hiçbir çalışan, yönetici, öğrenci temsilcisi, tedarikçi, yüklenici, iş ortağı veya üçüncü taraf; bir işin yapılması, hızlandırılması, kolaylaştırılması, etkilenmesi

veya sonuçlandırılması amacıyla doğrudan ya da dolaylı biçimde rüşvet teklif edemez, isteyemez, veremez veya kabul edemez.

2. Üniversite adına yürütülen hiçbir işlemde usulsüz menfaat sağlanamaz; görev, yetki veya nüfuz kişisel çıkar için kullanılamaz.
3. Hediye, ağırlama, jest, bağış, sponsorluk, davet, indirim, avantaj veya benzeri menfaatler; karar tarafsızlığını etkileyecek, etkiler gibi görünecek veya karşılık beklentisi doğuracak nitelikte olamaz.
4. Çıkar çatışması yaratabilecek tüm durumlar zamanında beyan edilir; ilgili kişi gerekli olduğunda karar ve işlem sürecinden çekilir.
5. Satınalma, ihale, teklif toplama, sözleşme, muayene-kabul, ödeme ve benzeri mali süreçlerde görev ayrılığı, kayıt düzeni, belge bütünlüğü ve izlenebilirlik esastır.
6. Atama, görevlendirme, burs, destek, proje, terfi, performans değerlendirme, izin, kabul ve benzeri işlemler kişisel yakınlık, baskı, ayrıcalık veya gayriresmî etkiyle değil; tanımlı ölçütlere göre yürütülür.
7. Araştırma, proje, danışmanlık, fon, bağış ve dış paydaş iş birliklerinde; beyan, kayıt, onay ve raporlama süreçleri şeffaf biçimde işletilir.
8. Üniversite adına kamu kurumları, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası paydaşlarla yürütülen ilişkilerde dürüstlük, mevzuata uygunluk ve kurumsal kayıt düzeni korunur.
9. Sahte belge düzenleme, belge üzerinde oynama, veri gizleme, yanıltıcı raporlama, usulsüz onay, kayırmacılık ve nüfuz kullanımı bu politika kapsamında yolsuzluk riski olarak değerlendirilir.
10. Rüşvet ve yolsuzluk riski taşıyan alanlarda önleyici kontrol mekanizmaları, çapraz kontrol, uygun onay seviyeleri ve düzenli gözden geçirme uygulanır.
11. Bildirim ve ihbar mekanizmaları erişilebilir tutulur; iyi niyetli bildirimler ciddiyetle ele alınır ve gizlilik ilkesi ölçüsünde korunur.
12. Bildirim yapan kişilere karşı misilleme, baskı, dışlama veya hak kaybı yaratacak uygulamalara izin verilmez.
13. İnceleme süreçleri tarafsız, ölçülü, kayıtlı ve mevzuata uygun biçimde yürütülür.
14. İhlal tespit edildiğinde ilgili disiplin, idari, mali ve hukuki süreçler gecikmeksizin işletilir.
15. Üniversite, rüşvet ve yolsuzluk riskleri konusunda düzenli eğitim, bilgilendirme ve farkındalık faaliyetleri yürütür.
16. Süreçlerde dijital kayıt, veri üretimi ve izleme imkânı bulunan alanlarda dijital araçlardan yararlanır; böylece şeffaflık ve hesap verebilirlik güçlendirilir. Stratejik planda dijital yetkinliklerin ve veri sistemlerinin geliştirilmesine özel önem verildiği görülmektedir.

17. Tüm birimler, ortaya çıkan riskleri ve uygulama açıklarını düzenli olarak değerlendirir; gerekli süreç iyileştirmelerini başlatır. Bu yaklaşım stratejik plandaki sürekli iyileştirme anlayışıyla uyumludur.
18. Üniversite, rüşvet ve yolsuzlukla mücadeleyi yalnızca risk azaltma aracı değil; kurumsal güvenilirlik, bilimsel itibar ve toplumsal hizmet kalitesi için temel bir yönetim alanı olarak kabul eder. Stratejik planda toplumsal hizmet, nesnellik ve kalite önceleyen yaklaşım bu bakışı desteklemektedir.

İlgili Mevzuat/ Dokümanlar:

Bu genel politika belgesinin uygulanmasında aşağıdaki yönerge ve dokümanlar temel referans olarak kullanılır:

- 2547 Sayılı Kanun (53. Madde Uygulamaları)
- Başkent Üniversitesi Personel Disiplin Yönergesi
- Başkent Üniversitesi Öğrenci Disiplin Yönetmeliği
- Başkent Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi